

Na osnovu člana 27. stav 10. Zakona o veterinarstvu u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 34/02), te člana 61. stav 2. Zakona o upravi ("Službeni glasnik BiH", br. 32/02 i 102/09), Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa, na prijedlog Ureda za veterinarstvo Bosne i Hercegovine, donosi

PRAVILNIK

O USLOVIMA U POGLEDU ZDRAVLJA ŽIVOTINJA KOJI SE ODNOSE NA PROIZVODNJU, PRERADU, STAVLJANJE U PROMET I UNOŠENJE PROIZVODA ŽIVOTINJSKOG PORIJEKLA NAMIJENJENIH ZA LJUDSKU KONZUMACIJU

Član 1.

(Predmet)

- (1) Pravilnikom o uslovima u pogledu zdravlja životinja koji se odnose na proizvodnju, preradu, stavljanje u promet i unošenje proizvoda životinjskog porijekla namijenjenih za ljudsku konzumaciju (u daljnjem tekstu: Pravilnik) se utvrđuju opći uslovi zdravlja životinja koji se primjenjuju na sve faze proizvodnje, prerade i stavljanja u promet, te na uvoz u Bosnu i Hercegovinu proizvoda životinjskog porijekla i proizvoda koji se od njih dobijaju, a koji su namijenjeni za ljudsku konzumaciju, službene veterinarske kontrole i dokumenti koji trebaju pratiti te proizvode prilikom uvoza u Bosnu i Hercegovinu, te bolesti od značaja za promet proizvoda životinjskog porijekla.
- (2) Uslovi iz stava (1) ovog člana ne dovode u pitanje primjenu Odluke o veterinarskim pregledima životinja u prometu preko granice Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 42/06) i propisa navedenih u Prilogu I ovog Pravilnika.

Član 2.

(Pojmovnik)

Za potrebe ovog Pravilnika koriste se pojmovi iz Zakona o veterinarstvu u Bosni i Hercegovini i Odluke o veterinarskim pregledima životinja u prometu preko granice Bosne i Hercegovine, te sljedeći pojmovi:

- a) *"sve faze proizvodnje, prerade i stavljanja u promet"* su sve faze od primarne proizvodnje hrane životinjskog porijekla, uključujući i njeno skladištenje i prijevoz do prodaje ili isporuke, odnosno krajnjeg potrošača;
- b) *"unošenje"* je fizičko unošenje pošiljki na područje Bosne i Hercegovine radi uvoza, provoza ili skladištenja u slobodnim carinskim zonama, slobodnim skladištima ili carinskim skladištima;
- c) *"proizvodi životinjskog porijekla"* su proizvodi dobijeni od životinja i proizvodi dobijeni od tih proizvoda namijenjeni ishrani ljudi, uključujući žive životinje namijenjene pripremi proizvoda, kako bi u živom obliku bile dostavljene krajnjem potrošaču;
- d) *"nadležni organi"* za provođenje ovog Pravilnika su:
 - 1) Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine - Ured za veterinarstvo Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ured);
 - 2) nadležni organi entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine: su nadležni organi definirani Zakonom o veterinarstvu u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine FBiH", broj 46/00), Zakonom o veterinarstvu u Republici Srpskoj ("Službeni glasnik RS", broj 42/08) i Zakonom o veterinarstvu u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 34/02) u slučaju Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, (u daljnjem tekstu: nadležni organi entiteta i Brčko Distrikta BiH);
 - 3) nadležni veterinarski inspekcijiski organi entiteta: su nadležni organi definirani Zakonom o inspekcijama u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine FBiH", broj 69/05) i Zakonom o

inspekcijama u Republici Srpskoj ("Službeni glasnik RS", broj 74/10).

Član 3.

(Opći uslovi zdravlja životinja)

- (1) Subjekt u poslovanju s hranom u svim fazama proizvodnje, prerade i stavljanja u promet proizvoda životinjskog porijekla mora osigurati sprječavanje širenja bolesti koje se mogu prenositi na životinje.
- (2) Proizvodi životinjskog porijekla moraju biti dobijeni od životinja koje ispunjavaju uslove za zdravlje životinja u skladu s odgovarajućim posebnim propisima.
- (3) Proizvodi životinjskog porijekla moraju biti dobijeni od životinja koje:
 - a) ne potiču s farme, iz objekta, s područja ili dijela područja na koje se primjenjuju mjere ograničenja koje se odnose na određene životinje i proizvode, u skladu s propisima navedenim u Prilogu I ovog Pravilnika;
 - b) nisu bile zaklane u objektu, u kojem su bile prisutne zaražene životinje ili životinje za koje se sumnja da su zaražene jednom od bolesti iz Priloga I ovog Pravilnika, kao ni trupovi ili dijelovi navedenih životinja tokom klanja ili proizvodnog procesa, osim ukoliko takva sumnja nije isključena;
- (4) Životinje i proizvodi akvakulture moraju udovoljavati posebnim propisima o uslovima zdravlja životinja akvakulture.

Član 4.

(Odstupanja)

- (1) Izuzeto od odredbi člana 3. ovog Pravilnika, a u skladu s mjerama suzbijanja bolesti navedenih u Prilogu I ovog Pravilnika, nadležni inspekcijiski organi entiteta i Brčko Distrikta BiH mogu odobriti proizvodnju, preradu i stavljanje u promet proizvoda životinjskog porijekla koji potiču sa područja ili dijela područja koje se nalazi pod mjerama ograničenja, ali koji ne potiču s farme koja je zaražena ili za koju se sumnja da je zaražena, u skladu sa sljedećim zahtjevima:
 - a) prije podvrgavanja postupcima navedenim u tač. b) do d) ovog stava, proizvodi moraju biti dobijeni, prevoženi i skladišteni odvojeno ili u različito vrijeme, od proizvoda koji udovoljavaju svim zahtjevima zdravlja životinja, a prijevoz iz područja koje se nalazi pod mjerama ograničenja mora prethodno biti odobren od strane nadležnog veterinarskog inspektora;
 - b) proizvodi koji se preraduju moraju biti jasno označeni;
 - c) proizvodi se podvrgavaju postupku prerade koji osigurava uklanjanje svih nedostataka vezanih za zdravlje životinja i;
 - d) postupak prerade se primjenjuje u objektu odobrenom za tu svrhu od strane nadležnog organa entiteta i Brčko Distrikta BiH.
- (2) Odredbe iz stava (1) tačke a) ovog člana:
 - a) primjenjuju se u skladu s Prilozima II i III ovog Pravilnika ili;
 - b) u skladu s posebnim propisima koji reguliraju ovu oblast.
- (3) Dozvoljena je proizvodnja, prerada i stavljanje u promet proizvoda akvakulture koji ne ispunjavaju uslove navedene u članu 3. ovog Pravilnika u skladu sa:
 - a) zahtjevima propisanim Pravilnikom o uslovima zdravlja životinja koji se primjenjuju na životinje akvakulture i njihove proizvode te sprječavanju i suzbijanju određenih bolesti akvatičnih životinja, i ukoliko je potrebno;
 - b) u skladu s posebnim propisima koji reguliraju ovu oblast.
- (4) Ukoliko to zdravstvena situacija dopušta, u određenim slučajevima, se mogu odobriti odstupanja od odredbi člana 3. ovog Pravilnika, u skladu s postupkom koji određuju i odobravaju nadležni organi iz člana 2. tačke d) ovog Pravilnika.
- (5) U slučaju odobravanja odstupanja iz stava (4) ovog člana posebno se mora uzeti u obzir:

- a) posebna obilježja bolesti odnosnih vrsta i;
 - b) svi testovi ili mjere kojima se životinje moraju podvrgnuti.
- (6) U slučaju odobravanja odstupanja iz stava (4) ovog člana, neophodno je preduzeti sve mjere zaštite od bolesti životinja u skladu s postupkom koji određuju nadležni organi iz člana 2. tačke d) ovog Pravilnika.

Član 5.

(Službene veterinarske kontrole)

- (1) Službene kontrole zdravlja životinja moraju udovoljavati zahtjevima navedenim u propisima o zdravlju životinja, odredbama ovog Pravilnika i svim mjerama zaštite koje se odnose na proizvode životinjskog porijekla, a koje su donesene u skladu s odredbama ovog Pravilnika.
- (2) Službene veterinarske kontrole koje se provode prilikom uvoza obavljaju se u skladu s odredbama Pravilnika o uslovima i načinu rada granične veterinarske inspekcije Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 45/09).
- (3) U slučaju utvrdjenih nepropisnih postupanja u pogledu zaštite zdravlja životinja, nadležni organi iz člana 2. tačke d) ovog Pravilnika preduzimaju sve mjere u skladu s odredbama Zakona o veterinarstvu u Bosni i Hercegovini.
- (4) Ured, u saradnji s nadležnim organima entiteta i Brčko Distrikta BiH, može provoditi provjere na licu mjesta, ukoliko je to potrebno da bi se osigurala jednoobrazna primjena ovog Pravilnika.

Član 6.

(Uvoz)

Uvoz u Bosnu i Hercegovinu proizvoda životinjskog porijekla namijenjenih ishrani ljudi dozvoljen je samo ukoliko potiču iz država koje udovoljavaju zahtjevima vezanim za sve faze proizvodnje, prerade i stavljanja u promet navedenih proizvoda iz ovog Pravilnika, ili koje pružaju jednake garancije vezane za zdravlje životinja.

Član 7.

(Lista odobrenih objekata za uvoz)

U skladu s članom 6. ovog Pravilnika Ured izrađuje i vodi ažuriranu listu odobrenih objekata država izvoznica, s veterinarskim kontrolnim brojevima izvoznih objekata, koja je dostupna javnosti.

Član 8.

(Dokumenti)

- (1) Pošiljku proizvoda životinjskog porijekla pri uvozu u Bosnu i Hercegovinu mora pratiti veterinarski certifikat koji udovoljava zahtjevima utvrđenim u Prilogu IV ovog Pravilnika.
- (2) Veterinarski certifikat potvrđuje da proizvodi udovoljavaju:
 - a) utvrđenim zahtjevima za određene proizvode u skladu s odredbama ovog Pravilnika i u skladu s posebnim propisima iz Priloga I ovog Pravilnika kojima se propisuju zahtjevi za zdravlje životinja ili garancije koje su jednakovrijedne navedenim zahtjevima i;
 - b) posebnim uslovima za uvoz.
- (3) Dokumenti mogu sadržavati podatke koji se zahtijevaju u skladu s odredbama posebnih propisa iz Priloga I ovog Pravilnika, ali i drugih propisa koji sadrže podatke o zdravlju ljudi i životinja, a koji nisu navedeni u stavu (2) tački a) ovog člana.

Član 9.

(Inspekcija i revizija)

Ured može organizirati službene kontrole u zemljama koje izvoze u Bosnu i Hercegovinu, u svim fazama proizvodnje, prerade i stavljanja u promet, a u svrhu verifikacije uskladenosti ili jednakovrijednosti propisa o zdravlju životinja iz tih zemalja s propisima koji važe u Bosni i Hercegovini.

Član 10.

(Prilozi)

Prilozi I do IV štampani su kao dodatak ovog Pravilnika i čine njegov sastavni dio.

Član 11.

(Stupanje na snagu)

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od objave u "Službenom glasniku BiH", a primjenjivat će se od 01.03.2013. godine.

Broj 01-1-02-4599/10
30. decembra 2010. godine
Sarajevo

Ministar
Mladen Zirojević, s. r..

PRILOG I**BOLESTI OD ZNAČAJA ZA PROMET PROIZVODIMA ŽIVOTINJSKOG
PORIJEKLA I ZA KOJE SU UVEDENE MJERE SUZBIJANJA U SKLADU S
POSEBNIM PROPISIMA**

BOLEST	PROPIS
Klasična svinjska kuga	Pravilnik o mjerama za otkrivanje, suzbijanje i iskorjenjivanje klasične svinjske kuge („Službeni glasnik BiH“, broj 38/10)
Afrička svinjska kuga	Posebnim propisima o mjerama za nadzor afričke svinjske kuge
Slinavka i šap	Posebnim propisima o mjerama za suzbijanje i iskorjenjivanje slinavke i šapa
Influenca ptica	Pravilnik o mjerama za suzbijanje i kontrolu influence ptica („Službeni glasnik BiH“, broj 35/10)
Njukastl bolest	Pravilnik o mjerama kontrole njukastl bolesti („Službeni glasnik BiH“, broj 35/10)
Goveda kuga Kuga malih preživara Vezikularna enterovirusna bolest svinja	Posebnim propisima o kontroli određenih bolesti životinja i posebnim mjerama koje se odnose na vezikularnu enterovirusnu bolest svinja
Bolesti akvatičnih životinja	Posebnim propisima o uslovima zdravlja životinja koji se primjenjuju na životinje akvakulture i njihove proizvode te sprječavanju i suzbijanju određenih bolesti akvatičnih životinja

PRILOG II**POSEBNE IDENTIFIKACIJSKE OZNAKE ZA MESO S PODRUČJA ILI DIJELA
PODRUČJA DRŽAVE KOJE SE NALAZI POD MJERAMA OGRANIČENJA**

1. Oznaka zdravstvene ispravnosti za svježe meso mora sadržavati dijagonalni križ koji se sastoji od dvije ravne crte koje se sijeku u središtu žiga i koji omogućavaju da podaci na njemu ostanu čitljivi.
2. Oznaka iz tačke 1. ovog Priloga može se primijeniti i uz upotrebu ovalnog žiga, širokog 6.5 cm i visokog 4.5 cm; oznaka mora sadržavati slijedeće jasno čitljive podatke:
 - u gornjem dijelu, naziv ili odgovarajući ISO kod zemlje velikim štampanim slovima,
 - u središtu, odobreni broj klaonice,
 - dvije ravne crte koje se sijeku u sredini žiga tako da ne prekriju podatke.
- 2.1. Slova moraju biti visine najmanje 0,8 cm, a brojevi najmanje 1 cm.
- 2.2. Žig mora sadržavati i podatke kojima se može identificirati veterinar koji je obavio pregled mesa.
- 2.3. Meso se mora označiti pod direktnim nadzorom službenog veterinara koji nadzire provedbu zahtjeva koji se odnose na zdravlje životinja.

PRILOG III

**OBRADA ZA UKLANJANJE NEKIH OPASNOSTI ZA ZDRAVLJE ŽIVOTINJA U
VEZI S MESOM I MLIJEKOM**

MESO Obrada(*)	Bolest							
	Slinavka i šap	Klasična svinjska kuga	Vezikularna enterovirusna bolest svinja	Afrička svinjska kuga	Goveđa kuga	Njukastlska bolest	Influenca ptica	Kuga malih preživara
(a) Termička obrada u hermetički zatvorenom spremniku uz Fo vrijednost od 3,00 ili više(**)	+	+	+	+	+	+	+	+
(b) Termička obrada pri minimalnoj temperaturi od 70 °C koju treba dostići u cjelokupnoj masi mesa	+	+	+	0	+	+	+	+
(c) Termička obrada pri minimalnoj temperaturi od 80 °C koju treba dostići u cjelokupnoj masi mesa	+	+	+	+	+	+	+	+
(d) Termička obrada u hermetički zatvorenom spremniku do najmanje 60 °C u trajanju od	+	+	+	+	+	-	-	+

najmanje 4 sata, tokom kojeg vremena temperatura u središtu mora biti najmanje 70 °C u trajanju od 30 minuta								
(e) Prirodna fermentacija i dozrijevanje u trajanju od najmanje devet mjeseci za meso bez kosti, koje ima za posljedicu slijedeća obilježja: Aw vrijednost najviše 0,93 ili pH vrijednost najviše 6,0	+	+	+	+	+	0	0	0
(f) Ista obrada kao u tački (e) ovog Priloga iako meso može sadržavati kost(*)	+	+	+	0	0	0	0	0
(g) Salame: obrada prema važećim kriterijima	+	+	+	0	+	0	0	0
(h) Šunke i slabine: obrada koja obuhvata prirodnu fermentaciju i dozrijevanje u trajanju od najmanje 190 dana za šunke i 140 dana za slabine	0	0	0	+	0	0	0	0
(i) Termička obrada koja osigurava	+	0	0	0	0	0	0	+

dostizanje temperature u središtu od najmanje 65 °C u vremenu potrebnom da se dostigne vrijednost pasterezacije (pv) jednaka ili veća od 40								
MLIJEKO i mliječni proizvodi (uključujući vrhnje) za ishranu ljudi								
(a) Ultra-visoka temperatura (UHT) (UHT = minimalna obrada na 132 °C u trajanju od najmanje 1 sekunde)	+	0	0	0	0	0	0	0
(b) Ukoliko je pH vrijednost mlijeka manja od 7,0 jednostavna kratkotrajna pasterezacija s visokom temperaturom (HTST)	+	0	0	0	0	0	0	0
(c) Ukoliko je pH vrijednost mlijeka 7,0 ili više, dvostruka HTST	+	0	0	0	0	0	0	0

+ Efikasnost priznata.

0 Efikasnost nije priznata.

(*) Moraju se preduzeti sve potrebne mjere kako bi se spriječila kroskontaminacija.

(**) F0 je izračunati učinak uništavanja bakterijskih spora. Vrijednost F0 od 3,00 znači da je najhladnija tačka u proizvodu dovoljno zagrijana da se postigne isti učinak uništavanja kao i kod 121 °C (250 °F) u tri minute trenutnim zagrijavanjem i hlađenjem.

PRILOG IV

OPĆA NAČELA CERTIFICIRANJA ŽIVOTINJA I PROIZVODA ŽIVOTINJSKOG PORIJEKLA PRILIKOM UVOZA U BOSNU I HERCEGOVINU

1. Službeni veterinar koji izdaje certifikat koji prati pošiljku proizvoda životinjskog porijekla mora potpisati certifikat i osigurati da je certifikat označen službenim pečatom. Ovaj zahtjev odnosi se na svaki list certifikata ukoliko se certifikat sastoji od više listova.
2. Certifikat treba biti sastavljen na jednom od službenih jezika koji su u upotrebi u Bosni i Hercegovini;
3. Original certifikata mora pratiti pošiljke prilikom ulaska.
4. Certifikat se mora sastojati od:
 - a) jedinstvenog lista ili;
 - b) dvije ili više stranica koje čine dio jedinstvenog i nedjeljivog lista papira ili;
 - c) slijeda stranica numeriranih tako da označavaju da se radi o određenoj stranici u konačnom slijedu (na primjer, 'stranica 2 od 4 stranice').
5. Certifikati moraju biti označeni jedinstvenim serijskim brojem. Ukoliko se certifikat sastoji od slijeda stranica, svaka stranica mora nositi oznaku navedenog broja.
6. Certifikat se mora izdati dok je pošiljka na koju se odnosi pod nadzorom nadležnog organa države otpreme.